

veselo, ako mora tudi v noči ostati pod milim nebom. Ako ni šotorov, pa se v vojski nagodi to kaj lahko. — Čudno je, da turski sultan ostaja Rusiji leto na leto vojno odškodnino na dolgu, ne da ga Rusija tirja za njo. — Ne samo avstrijska cesarica, tudi švedjska kraljica biva sedaj v Afriki, v Kairu in pravi se, da še pride tje tudi nekdanja francoska cesarica Evgenija ter ostane ona neki ondi čez zimo. — Iz južne Amerike prihaja čemdalje več poročil o novih ustajah. Dosedanji predsednik braziljanske republike, Fonseca, se je odpovedal svoji službi, na njegovo mesto pride tudi general, Floriano Peizoto in mogoče, da ostane njemu vojaštvo pokorno. Fonseca ni imel te sreče, zato je raji šel, kakor da bi se zoper njega vojaštvo vzdignilo. — V Kaliforniji je našel general Livingstone novo zlato žilo. Ako je resnica, izkoplje se v tej novi jami zlata brž več, kakor doslej v enacih. Pripomenimo pa, da pride to poročilo iz — Amerike.

Za poduk in kratek čas.

Spominska lipo na Remšniku.

Dne 14. listopada t. l. popoldne ob četrti uri je silovit vihar mnogo škode povzročil. Na slabih bajtah je strehe vzdigoval, da so jih morali z verigami in vrvmi k zemlji pripenjati, drugače bi jih v grabe zanesel. Iznad marsikaterih bajte pa je itak cele dele strehe pometal na tla. Pri cerkvi na Remšniku je silni vihar orjaško lipo razcepal in mnogo škode po logih napravil, izpulil in prelomil je brez števila dreves. Leta 1876 je v eden od treh vrhov lipe strela udarila in ga razparala, in to je bil vzrok, da se je začel sušiti in od leta do leta manj zeleneti. Deblo, ki je merilo v okrožji pet metrov, kazalo je že znamenja pogina in propada vsega na milem svetu. Silni veter vrigel je dva vrha tako varno v sredino med župnijsko poslopje in cerkveno obzidje, da nista druge škode napravila, kakor le majhno lipo, leta 1870 od tedanjega gospoda župnika Ant. Pirtošek vsajeno, sta podrli. Rajni gospod župnik, umrl l. 1871, je pustil isto lipico posaditi pri neki šolski svečanosti in je učence nagovoril, kakor sledi po šolski kroniki, spisani po g. Janezu Bezjak:

Kakor vi, mojiljubčki, vidite, zoperstavlja se to drevo (kazaje na lipo), pod katerim niso samo vaši očetje in matere, temuč tudi dedi in prodedi velikokrat okrepčevalno senco našli in potno čelo brisali in hladili, marsikateri grozni nevihti. Hvala, prisrčna hvala tistemu, kateri jo je na ta pripravi prostor kot lepoto in kinč postavil! Ime tistega nam je sicer neznano, tudi ne čas, kedaj je bilo posajeno to drevo na svoj prostor, ali toliko je go-

tovo, da si je isti mož za potomce neizbrisljivo ime v njo zarisal in je iskreni narodnjak bil. To krasno drevo, katero Slovenci visoko cenijo, proti že bržčas več sto let viharjem.

To orjaško drevo je tudi leta 1863 ognjeno skušnjo stanovitno prestalo, ko je bilo pri požaru cerkve, župnišča in šole na sredi ognja čudovito ohranjeno.^{*)} Vendar bo tudi ta lipo, kakor vsaka stvar na svetu, enkrat oslabela in v nekaterih letih vsahnila in se posušila. Glejte, otročiči, mi hočemo danes novo lipo zraven stare posaditi, katera bode, kakor upam, v nekaterih letih vam in vašim potomcem enake dobrote skazovala, kakor staro že pogina se bližajoče drevo, pod katerega senco še danes dihamo.

Bodite torej žive priče začetka mladega drevesa; spominjajte se svojega župnika, kateri ga danes v vaši navzočnosti zemlje krilu izročuje. Tudi kosti vašega župnika bodo more biti v kratkem že trohnele, prosite za njegovo dušno izveličanje, in ne zabite ga, ki vam je danes to nedolžno veselico napravil. —

Tako je vedel ta gostoljubni mož in otrokom prijazni gospod vselej šolsko mladino razveseljevali. Po tem ganljivem govoru, pri katerem skoro nijedno oko ni suho ostalo, je učence s kruhom podaril; tudi z vinom oskrbljeni so otročiči na zeleni trati pod velikansko lipo prepevali in z „živio“ klici blagemu župniku gospodu Antonu Pirtošek napivali: mnogo let!

Ko bi bila ista dva vrha padla na župnijsko poslopje ali cerkev, bi gotovo polovico strehe zdrobila in zidovje pohabila. Eden vrh še stoji, ali gotovo se bode moral radi varnosti podreti in tako bo zginil od rajnega gospoda župnika proslavljen kinč na Remšniku.

Velikansko drevo je gotovo stalo že blizu 700 let na svojem prostoru; kajti na golemu prostoru ali bolje pečini v treh sto letih ne bi moglo tako močno vzrasti. Nekateri so namreč sklepali, da bi jo bili Turki posadili, ko so leta 1532 cerkev sv. Jurija na Remšniku in sv. Katarine na Kapli, nekdanje podružnice Remšniške, grozno razdrli. V kroniki se bere: 1535 die 16. octobris consecravit princ. episcopus Philippus a novo ecclesiam sti. Georgii ad Rembsnekh et cimiterium per Turcas immanis simos devastatum. In eadem ecclesia duo altaria. Supremum in honorem s. Georgii. A sinistris altare in honorem s. Andreae Apostoli. Et etiam benedixit tres campanas et confirmavit circiter 100. To se pravi po naše: 1535. 16. oktobra blagoslovil je knezoškof Filip iz nova cerkev sv. Jurija na Remšniku in mirodvor po grozilih Turkih razdejano. V isti cer-

^{*)} Veje celo požgane na lipo so po slej ozelenele. Možake, ki so že z žago okoli nje hodili, da bi jo podrli, je stala gospodinja napodila, rekoč: Bode še že rastle. P. s.

kvi dva altarja. Prednjega v čast sv. Juriju. Na levi strani altar v čast sv. Andreju apostolu. In je tudi blagoslovil tri zvone in birmal blizo 100 oseb.

Leta 1201 so Pavlinarji na Koroškem na svojem posestvu ustanovili župnijo sv. Jurija na Remšniku, kajti prej je spadal Remnik v Labodo (Lavamünd na Koroškem). Brž ko ne vsadili so takrat, to je leta 1201, v spomin ustanovljenja župnije na Remšniku, lipo, ki je zdaj blizo pogina. Škoda za kinč Velikansko drevo je tudi moč viharjev odnašalo, da niso mogli veliko streham škodovati.

Smešnica 48. Udovec je vzel udovo. Oba sta prinesla otrok v svoj novi zakon in tudi le-ta ni ostal brez otrok. Neki dan pa se stepajo otroci in žena pripoveduje to večer možu tako le: „Misli si, kako me je zgrabilo, ko sem videla, da so tvoji in moji otroci z batí bili po naju otrokih!“

Razne stvari.

(Shod škofov.) V soboto so se vrnili mil. knezoškof z Dunaja ali žal, da niso prišli zdravi domov. V tolažbo naših bralcev pa pristavimo, da se je mil. knezoškofu sedaj zdravje že zopet obrnilo na bolje.

(Skupen pastirski list) izdali so na svojem shodu avstrijski škofje, polen krščanskega ognja ali v besedi jako zmerne duha. Za našo škofijo izide ta „pastirski list“ brž ko ne že v prihodnjem tednu, v slovenski in nemški besedi.

(Znamenito.) V državnem zboru gredó sedaj Mladočehi roko v roci z nemškimi liberalci za načrt postave, naj se zniža manjšim obrtnikom davek, toda na škodo drugih plačevalcev davka. Iz tega razvidi lahko človek, kaj da smemo pričakovati od zveze z njimi ali od „jugoslovanskega kluba“ in tega želé nekateri „rodoljubi“ nasproti „klubu konservativcev!“ Kmet in posestnik v obče naj si to zareže v svoj rovaš, da ima k redu odgovor, ako mu kak „rodoljub“ hvali mlade „bratře“ na severu.

(Mestne volitve) v Mariboru niso bile take, kakor so si jih želeli gospodje, ki nosijo zvonec v mestnem zastopu, vsaj ne po celem. V drugem volilnem razredu je volilni odbor popolnem pogorel, t. j. ne njegovi, ampak čisto drugi možje so se izvolili.

(Učiteljestvo.) Gospod Srečko Majcen, nadučitelj v Radvanji pri Mariboru, pride na enako mesto k sv. Duhu na Ostrem vrhu. Ondašnji nadučitelj, g. K. Kotnik gre pa na enako službo v Selnico.

(Za prenovljenje stolpa) stolne cerkve v Mariboru nabira milodare poseben odbor

in se je doslej nabralo v celem že 4828 gold. 26 kr.

(Smrtna kosa.) V ponedeljek jutro, dne 23. novembra je umrl č. g. dr. France Žager, profesor veronauka v pokoji, v 66. letu svoje dobe. Ranjei je bil čislán duhovnik in vrl rodoljub. Blag mu ostani spomin v sreih njegovih učencev in sploh vernega slov. ljudstva!

(Dijaški kuhinji) v Mariboru sta darovala p. n. gg. kanonik Lavrencij Hrg 10 fl. in M. Jurković, župnik pri sv. Petru nižje Maribora, 5 gld.

(Srečna občina) je Črešnjica v Ziljski dolini na Koroškem. Kacih 8 let že ne pije tam nihče več žganja in obema krčmarjema skupaj niso ljudje na dolgu za 5 gld. Toči se pri njih le vino in gruškovica. Pri tem so zdravi in tudi njih gospodarstvo se vzboljšuje.

(Šulverein.) Vedno se trdi, da šulverein ne dobiva „mark“ iz Nemčije za svoje šole in vendar stoji v izveštji šulvereina 1890 črno na belem, da pride iz Berolina za nemške (?) šole na Češko 50.000 mark, v Galicijo 3700, na Sedmograjsko 11.700 in na Tirolsko 6200 mark.

(Ce kin i.) Pri Bussolengu je nagloma nek francoski potnik zdrknil s klopi v vagonu ter je bil pri priči mrtev. Ko so ga deli na mrtvaški oder, našli so na njem v pasu 40.000 fr. zlata in misli se, da mu je bilo ravno to zlato pritislilo na želodec ter ga je tako ubilo.

(Tatje) so vlomili v noči 12. novembra pri M. Žitku, posestniku na Moti, na Murškem polji, v hišo ter so mu odnesli razno obleko in tudi nekaj denarja. Žandarji pa so tatém že na sledu.

(Nova maša.) V nedeljo, dne 8. novembra je imel na Prihovi č. g. o. Efrem Majcen novo sv. mašo. O tem času so nove sv. maše redke, zato pa je bilo veliko veselje pobožnega ljudstva in tem večje, kjer že dolgo ni bilo nove sv. maše na Prihovi.

(Pogorelo) je dne 18. novembra Francu Foštu, po domače Zbegu, posestniku v Zlogoni, v Čadramski župniji, gospodarsko poslopje z vso krmo. Poslopje ni bilo zavarovano, zato je za posestnika škoda jako občutljiva.

(V kavarni) so v Mariboru v noči 8. novembra prijeli mladeniča, ki ni hotel iz kavarne, ko so jo zaprli. K malu pa so izpoznali, da se mu je zmedlo ter so ga odvedli v blaznico v Gradec. Reklo se je, da je mladenič bil dotlej na c. kr. gimnaziji v Celji.

(Železnica.) Na Martinovo nedeljo je južna železnica odprla novo postajico na Grobelnem, sredi med postajama Ponikva in Šentjurij.

(Nesreča.) Dne 4. novembra se je vdrila na Alojzijo Ambrož, 18 let staro deklo pri Fr. Turnšku, posestniku v Dobrovljah, turšica, ki je visela v kozolci ter jo je ubila.